

Євроінтеграція у виробничій типізації сільськогосподарських товаровиробників: узагальнення наукових підходів

Аграрна сфера, вагомою складовою якої є ведення сільського господарства, де забезпечуються потреби населення у сільськогосподарській продукції, формується ринок якісних, безпечних і доступних продовольчих товарів, а загалом – продовольча безпека країни та її регіонів, є стратегічно важливою галуззю національної економіки. Відмічена сфера є системоутворюючим базисом для розвитку територій сільської місцевості, зокрема підвищення рівня зайнятості, добробуту, благополуччя їх мешканців. При цьому формується сприятливе життєздатне середовище для наступних поколінь жителів цієї місцевості.

Актуалізація розвитку сфери аграрного виробництва зумовлює необхідність пошуку наукових підходів до розв'язання проблемних питань забезпечення перспективного зростання аграрного сектору. Аналіз і узагальнення підходів до розроблення методології виробничої типізації сільськогосподарських товаровиробників в умовах трансформаційних змін у національній економіці відіграють важливу роль у забезпеченні ефективного функціонування аграрної сфери.

Результативність розвитку агропромислового виробництва, як слушно наголошують автори рецензованої монографії¹ Ю. Лупенко та А. Гуторов, залежатиме від комплексного поглиблення його спеціалізації, підвищення рівня концентрації на засадах кооперації і продуктової інтеграції.

Заслугує на увагу розкриття авторами еволюційних передумов класифікації сільськогосподарських товаровиробників, що дає можливість дослідити процес формування теоретико-методологічних засад виробничої типізації сільськогосподарських

підприємств. На основі узагальнення наукових підходів у монографії обґрунтовується необхідність дотримання чіткого алгоритму типізації сільськогосподарських товаровиробників, основою якого має стати постановка цілей залежно від того, на макро- чи на мікрорівні здійснюється управління процесом типізації, в тому числі із застосуванням загальнонаукових і спеціальних методів економічних наукових досліджень.

Поряд із вітчизняною науковою школою у рецензованому виданні досліджено зарубіжний досвід формування методології класифікаційних підходів до типізації сільськогосподарських товаровиробників і окреслено можливості їх врахування в українській практиці. Відмічено, що всі методи, які застосовуються у процесі виробничої типізації, мають як переваги, так і недоліки. З-поміж них виокремлюються найбільш перспективні – економіко-статистичні розрахунки і генетичні алгоритми.

Вагоме місце серед досліджуваних проблем займає узагальнення нормативних вимог Євросоюзу стосовно проведення виробничої типізації і економічної класифікації сільськогосподарських товаровиробників. Автори пропонують класифікувати згідно з методикою Євростату і виходячи з економічного розміру господарства за результатами розрахунків сукупних нормативних обсягів виробництва продукції, не тільки сільськогосподарські підприємства, але й сільські домогосподарства та особисті селянські господарства.

У процесі дослідження авторами обґрунтовано концептуальні підходи до формування і розвитку інтеграційних відносин в аграрному секторі економіки країни. Сучасна парадигма розвитку цих відносин, як наголошується в монографії, передусім передбачає реалізацію продуктового принципу об'єднання підприємств на основі різнома-

¹ Лупенко Ю. О. Виробнича типізація сільськогосподарських товаровиробників України: монографія / Ю.О. Лупенко, А.О. Гуторов. – Х. : ТОВ „Смугаста типографія”, 2016. – 240 с.

нітних стратегій інтеграційної взаємодії. Так, на мезо- і мікрорівні продуктову інтеграцію пропонується розвивати у формі господарських об'єднань, холдингів та самоврядних кластерних організацій, а на макрорівні – у складі відповідних продуктових підкомплексів.

Цінність монографічного видання, виконаного на високому науковому і фаховому рівні, в тому, що воно містить теоретико-практичне осмислення сучасних тенденцій у сфері формування виробничої типізації сіль-

ськогосподарських товаровиробників України. За повнотою розкриття досліджуваної тематики, обґрунтуванням новаційних підходів з метою подальшого удосконалення зазначеної типізації рецензована монографія є своєчасним і потрібним виданням, розрахованим на широке коло спеціалістів, науковців, практиків, викладачів і студентів вищих навчальних закладів, коледжів аграрного й економічного профілю, усіх, хто цікавиться питаннями розвитку сфери аграрного виробництва.

*М.В. ГАЗУДА, доктор економічних наук, професор кафедри
Л.М. ГАЗУДА, доктор економічних наук, професор кафедри
ДВНЗ "Ужгородський національний університет"*

* * *

Новини АПК

Залучення малих і середніх виробників до експорту – пріоритет Мінагрополітики України

Відкриття нових ринків для українського аграрного експорту, диверсифікація товарної структури, залучення малих і середніх виробників до експортної діяльності – пріоритетні завдання Мінагрополітики. На цьому наголосила заступник Міністра аграрної політики та продовольства України з питань євроінтеграції Ольга Трофімцева під час другого форуму експортерів Чернігівщини «Професійні контакти для збільшення експорту».

«Сьогодні Україна є одним з лідируючих світових експортерів аграрної продукції. За результатами 2016 року експорт нашої харчової продукції становив 15,5 млрд дол. США. Головними покупцями українських аграрних продуктів стали країни Азії, ЄС та Африки. Але диверсифікація українського аграрного виробництва та експорту, а також залучення малих і середніх виробників до виходу на світові ринки залишається пріоритетом для нас», – наголосила Ольга Трофімцева під час презентації.

За її словами, Мінагрополітики активно працює над цим завданням у межах розробленої стратегії «3+5». Важливим рамковим документом для роботи не лише Мінагрополітики, але й інших стейкхолдерів над просуванням українського експорту Ольга Трофімцева назвала «Експортну стратегію України», яка визначає пріоритетні сектори та конкретні інструменти промотування експорту української продукції на світових ринках.

«Ми впевнені, що харчова та аграрна галузі не лише будуть посідати лідируючі позиції в національному експорті, а й дадуть поштовх розвитку іншим галузям економіки. Тому ми дуже раді працювати спільно з МЕРТ, МЗС та ТПП над тими завданнями, які сформульовані в Експортній стратегії України», – зазначила заступник Міністра.

За її словами, розвиток виробництва малих фермерів та експорт їхньої продукції до інших країн залежать від здатності самих виробників об'єднуватись у кластери або кооперативи.

«Такі об'єднання у кооперативи чи за кластерним принципом на регіональному рівні позитивно впливатимуть на залучення інвестицій у високотехнологічне виробництво, зберігання та формування товарних партій для експорту», – резюмувала Ольга Трофімцева.

На її думку, створення експортно-кредитного агентства може стати ефективним інструментом фінансової підтримки саме малих і середніх виробників в їхній зовнішньоекономічній діяльності.

Прес-служба Мінагрополітики України